

Locuintia Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunil

e in

Strat'a Morarilor Nr. 13.

Serisorele nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondinti regulari ai „Federatiunii.” Articlii transisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pentru Tofaleni.

I. Prin zelulu si staruintia P. On. D. Simeonu Balintu, protop. gr. cat. in Rosia-de-Munte, s-au adunatu si inuitat la locul destinatiei loru urmatorile contribuiri: de la Simeone Balintu pentru sine 5 fl., pentru soci'a sa 5 fl., pentru 7 nepoti ai sei: Enea Silviu Hodosiu 1 fl., Letitia Hodosiu 1 fl., Sabinu Hodosiu 1 fl., Alesandru Iosifu Hodosiu 1 fl., Iunius Brutus Hodosiu 1 fl., Ulpianu Hodosiu 1 fl., si Nerva Amosu Hodosiu 1 fl.; — de la Nicolau Mesteacanu parou gr. cat. in Rosia 1 fl., Avramu Boicaniciu 1 fl., Simeonu Caiacanu submedicu in Rosia 2 fl., Ioanne Vladu, notariu comun. in Rosia 2 fl., Franciscu Molnar, jude com. in Rosia 1 fl., Ioanu Almasanu 1 fl., Ioanu Suciu, capelanu gr. cat. in Rosia 2 fl., Ioanu Barbulescu 1 fl., Simeonu Henzel 1 fl., Ioanu Corpade 1 fl., Alesandru Anca 1 fl., Iosif Gruber propriet. 1 fl., de la baia numita „la Stanca Dumitrescu” 2 fl., Ios. Griurca proprie. 3 fl., Rusu Lazăr notariu com. in Lupsa 1 fl., Vertlen Georgiu, neguia, 1 fl., Michailu Stupan negu. 1 fl., Niculae Heteu 1 fl., Vertolomeiu Dumitru 2 fl., Francisco Lanck 1 fl. de la baia „S. Maria la Troas” 10 fl., Iosif Ciura, parou gr. cat. in Bucium-Sas'a, 3 fl., Ioann Gligor, parou gr. cat. in Musca 1 fl. Sum'a totale: 58 fl. v. a.

II. Prin staruintia On. D. Iosifu V. Balintu, parou romanu gr. cat. in Petridulu-de-diosu, s-au adunatu pentru Asociatiunea lit romana transilvana si pentru Tofaleni urmatorile contribuiri in naturale: Stefanu Pusia 1 ferdela, Pavelu Chiooreanu 1 ferd., Grigoriu Dumitru 1 f., Ios. V. Balintu parou 1 f., Petru Parvu 1/2 f., Iacobu Anca 1/2 f., Stef. Anca 1/2 f., Vasiliu Parvu 1/2 f., Ioanu Pusia 1/2 f., Eremia Predeanu 1/2 f., Petru Baciu 1/2 f., Georgiu Popa 1/2 f., Todoru Balica 10 cupe, Gavrilu Balica 4 cup., Filipu Pusia 1 cup., Tanasie Burcusiu 4 cup., Vasiliu Niculiciu 4 cup., Todoru Parvu 4 cup., Teodora Romanu 8 cup., Stefanu Todua 8 cup., Vasiliu Balica 8 cup., judele Filimonu Oprea 3 cup., Filipu Oprea 3 cup., Ionasiu Todua 2 cup., Ionu Todua 1 cupa; cu totul 12 si 1/2 ferdela cari, vendendu-se cu cete 1 fl. v. a., sum'a cascigata faco in bani 12 fl. 50 cr. v. a., carea sa transpusu, in 24. iuniu, la man'a colectantului tractuale, Pr. on. D. Iacobu Lungosianu, protopopu in Turda.

Dupa ce, spre batu-jocur'a umanitatii, dogma de infallibilitate fu enunciata de curendu prin conciliu ecumenic de Rom'a, credem ca urmatorulu articlu va fi binevenit:

Despre infallibilitate.

Domnii mei! Am cettu si eu disputele teologice cete se publicara de catu-va tempu incoce in „Albin'a“ romanesca in caus'a infallibilitatei papale. Daca acelea disertatiuni teologice aru fi esitu din condeiele unoru mireni, asiu fi dusu si eu ca, asta catu au scrisu, este multu de la ei, pentru-esta de la nisice mireni abia se poate accepta mai multu, ca ei dogmatica si dreptulu canonieci nu sunt specialitatile loru. Acei articlii inseau cettu din condeie de teologi si inca teologi romanesce uniti in cele patru punctu eu Rom'a. — Spunu dreptu, ca de la nisice teologi asceptam eu totulu altu ce-va, era mai alesu aceloru a, cari voira se apere pre omenime de unu cresu asié periculoso si totuodata deonestatoriu pentru omenimea intreaga si pentru catolicismu in specie, li se poate deea cu totu dreptulu: Optima causa, possime defensa.

Dara ce mai incapă aici cuoi bani in trei punge? Pentru ce teologii uniti nu spunu odata ultramontaniloru papisti si iesuiti limpede si lamuriti, ca toti acei-a, cari apere infallibilitatea papei de la Rom'a, nu mai sunt neci-decum catolici, ci sunt eretici si inca eretici forte periculosi pentru tote poporele si natiunile, multu mai periculosi, decat au fostu acei-a, cari au inventat in anii de curendu trecuti scandalova dogma de imacula concepcion, despre carea

unu bunu tata si una buna mama de familia nu va suferi nici-una-data, ca se se vorbesca in presinta copiloru, si mai alesu a fetiteloru adulte. Daca asemenei obraznicie s'aru si vorbitu in publicu inainte de acesta cu optu seu noue sate de ani, treca marea, ele s'aru si marginitu mai multu in monastiri, ca materia de dispute pentru calugari lipsiti de orice alte ocupatiuni folositorie, asta-di inse numai nesce smintiti potu esî in lume cu astu-feliu de doctrine ale scolasticismului fantasticu si fanaticu.

„Albina“ dice in unulu din numerii sei, ca mireni n'au luat pana acum'a parte la disputele, cari s'au pornit de catu-va tempu incoce asupra infallibilitatei. Vedi si eu, ca mireniloru nu li-a rasatu de acea mare secatura omenesca, ci o au despretiluitu din adenculu snfletului. Eu inse me temu tare, ca se nu se caiesca odata si mireni; ca ei daca se va incubâ in mediul-loculu nostru una doctrina atatu de blastemata, precum este acea despre infallibilitate, atunci las'ea amu cadé in ura idolatria forte rusinatoaria, dar' apoi amu ajunge de siguru si in robia icrachici papistesci, ca prin acesta, robia unguresca alata cu cea nemotiesca ar' fi din nou partea nostra pre vre una suta de ani inainte.

Dara orbi sunt mireni? Nu vedu ei, ca acesta nu este atatu una dogma religiosa, ciu mai vertosu una dogma politica, a carei introducere va avea consecintele cele mai funeste, mai vertosu pentru noi romanii? Toamna pentru acesta inse este a unu spre diccea ora, in carea mai alesu romanii uni si se prepare si se inarme cu cele mai agere arme ale sciintiei si ale spiritului spre a respinge de la sine acelu eresu funestu si fatalu, acea mintiuna piramide, care se dice infallibilitate.

Ce? Pap'a infallibile? Totu omulu este mintiunoso, singurul Ddicu este adeverul u. Pap'a inca este omu, prin urmare si pap'a este mintiunoso ca si ori-care altu omu. Deci totu ce aducu iesuitii si papistii spre aperarea mintiunei loru, nu este altu ce-va, decat un labirintu de sofisme, falsificatiuni istorice si juridice, in seurtu, mintiune nerusinante.

Ve rugu, Domnilor, ca se reflectati pre publicul romanescu catu se poate mai desu la impregurarea de importanta immensa, adeca la diferint'a esentiale intre catolice si inter iesuitii papisti. Aceste din urma sunt eretici periculosi intru tota poterea evantului, eretici in toamna precum ia cunoscutu lumea europea si i-a stigmatizat referitulu Pap'a Gangani in bull'a sa. Ve mai rugu totuodata, ca se spuneti toturor romaniloru, ca un'a este teologia dogmatica a catolicilor, si cu totul alt'a este a iesuitilor, apoi se li mai adaugeti, ca pana pre la anulu 1855, nu numai in facultatea teologica de la Blasius, ci mai in tote facultatile teologice din imperiul austriacu, incercările iesuitilor de a popularisa infallibilitatea erau combatute de pre tote catredrele cu argumente inficosante. Intrebati pre barbatii cei mai betrani, cari au ascultat teologia, de exemplu, in Vien'a, ea se vi marturiseca acesta. Iesuitii, pre unde se aflau, si-proptean doctrina loru mai vertosu cu argumente culese din colectiunea cea criminale a unui omu blasphematu, cunoscutu teologiloru sub pseudonimulu Isidorus Mercator, adeca Isidoru martiafoiulu.

Noi nu potemu sefi, cam cu ce felu de argumente combate opusetiunea din conciliu attenatulu criminale alu iesuitilor, ne tememus inse, ca asié numitulu esprit du corp nu o sufore ca se produca armele cele mai tari in contra loru, ca ei adeca li-ar' veni potre rea la multi archierei a combate acelea doctrine mintiunose, a caror propagare o au suferit ei de 15 ani incoce in seminariile loru, numai de frica, mai alesu dupa ce, prin concordat, i degradasera la rangul de capelani ai papei, precum a fostu degradatui ei mai inainte pre protopopi la umilita treptu de diaconi, seu, cum se exprimă repausatulu Vasile Erdélyi episcopulu de la Oradea, la trépt'a de aginti si commissiunari ai sei, ca si cum ecclisia

Prețul de Prenumerat: 8 fl. v. a.

Pre trei lune 8 fl. v. a.

Pre siese lune 6 " "

Pre anulu intregu 12 " "

Pentru Roman'a:

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei n.

" 6 lune = 15 " "

" 3 = 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 90 cr. taxa timbrale pentru fiecare publica-

tione separatu. In locul deschisui

20 cr. de linia.

Unu exempliaru costa 10 cr.

lui Christosu ar' fi una corporatiune de negutatori si de agenti de la bursele europene, cercetate si exploataate de jidovime.

In conciliu, desbaterile curgu cu usiele inuite, prin urmare mai totu ce se stracura in afara este scosu ca pre furisiu, din a treia si a patra mana. Dar' ce ni passa noue de acesta? Una literatura bogata ni stă dinainte in mai multe limbe europene, pre terenulu dreptului canonici si alu istoriei eclesiastice; publicistii nostri se nu-si pregete a reflecta la opurile sale mai bune, din cate s'au scrisu pana acum in acesta materia. Inca nu e pre-tardiu; ca ei de-si se va prochiamá nebun'a infallibilitate, va mai trece inca tempu, pana se intre toti monarchii si tote parlamentele in cursele iesuitilor si se de-e cu pitiorulu la juss placenti. Pana atunci adeveratii catolici se se prepare bine pentru ca, la momentul cerutu, se pota dechiară, in deplina cunoștința de causa, pre toti infallibilistii de eretici periculosi, se o rupa cu ei pentru totude-un'a si totu una-data se prochiamie din nou salvatoriulu principiu ortodoxu, catolicu-eristianu: concilium est supra papam et supra quemque praesule singillatim.

Seiu bine, ca iesuitii si toti argatii loru ultramontani, candu se vedu strimtorati, restringu infallibilitatea papei in formulu loru, carea se dice: in rebus fidei. Se nu li credeti nice pre unu momentu. Au nu vedeti DV., ca toam'a acesta formula este curs'a cea mai periculosa!

Ce? Pap'a infallibilis in rebus fidei? — N'a fostu nice una-data si nu va fi in vecii veciloru. D'in unu mare numeru de exemple éca numai cete-va:

Pap'a Liberius (352—366) se facuse arianu, negase divinitatea lui Iisus Christosu.

Pap'a Zosimus (417—418) adoptase eresul lui Pelagius, declarandu pre ortodoxi de eretici, era pre Pelagiani de ortodoxi.

Alta cestiune inficosata. Pap'a Leo celu Mare (440—451) si pap'a Gelasius (492—496), au decretatu, ca ei cari nu se cuminca si cu vinu, era nu numai cu pane, ca corpu alu lui Christosu, sunt eretici. Acesta doctrina a durat pana in secol. alu 12 lea, dupa care apoi papii urmatori, restornaldu doctrin'a lui Leo si a lui Gelasius, declarara de eretici, tomai din contra, pre toti cetti se cumincau si cu vinu; afurisira una lume de omeni si versara sangele multoruse de nisi cristiani innocenti.

Pap'a Hormidas (514—523) propagase una doctrina forte curiosa despre fiorosulu actu alu crucifigerei lui Is. Chr. Papii Ioanu II (532—536) et Agapetu I. (536—537) declarara pre Hormidas dupa mortea lui de unu „atheu, ereticu nebun, desiuchietu.“

Mai cititi si scandalulu celu mare intemplatu cu pap'a Vigilius (538—555), in dilele imperatului Iustinianu, carele citase pre Vigilius la Constantinopole si lu inchisese din cauza unoru eresuri.

Pap'a Nicolau VI declarase seraci'a lui Christosu de dogma. D'in contra, Ioanu XXII declarara acea dogma de unu eresu si blasphematu. Care din ei avea dreptu? care era ortodoxu?

Aproape una miile de ani, toti parintii cei mai renomiti ai bisericei, incepund chiaru de la apostoli, indemnau pre cristiani cu totu adinsulu, ca se citeasca santele scripture si se adopere a le intellege bine. (Origenes Athanasius in an. 373, Ioanu Gura-de-auru, mortu an. 407, Caesar de la Arles, pap'a Grigoriu celu Mare in an. 604, etc. etc.) Vine inse pap'a Grigoriu celu VII celu fairosu (1085) si, dupa una pracea eclesiastica de una miile si mai bine de ani, opresce strinsu citirea biblici, era succesorii lui punu de ardu nu numai biblia in traductiuni, ci dechira de eretici periculosi pre toti cetti o citeau, era pre una multime de cristiani i ardu pre rugu pentru lectura santei scripture. (Vedi din tempurile mai din coce bull'a papei Grigoriu XV din 30 dec, 1622.)

Asie dara, dupa doctrin'a papiloru, unitii sunt eretici, pentru ca si ei culeaza a tipar si a citi bibli'a in limb'a loru.

Dara, la propos de greco-catolici! Sciti ca dupa doctrin'a papiloru casator'a preutilor gr. cat. nu este casator'a, ci este concubinatu, era pruncii loru, copii de lele? Si aceasta doctrina se trage de la Grigoriu VII, care tota viet'a sa a petrecut-o in econcubinatu cu principes'a Mathei I'da de la Canossa, si doctrin'a acesta este sustinuta de atati papi, cari avura atati copii cu concubinele loru! Si preutii gr. cat. au sufritu astu-feliu de insulte pre faciele si pre familiile loru chiar si de la an. 1851 incoce!

Inse despre greco-catolici mai pre largu alta data, si pota a i re a. Infalibilitate! Proba si suferintele geniale lui Galilaei, dara inca anatemisarea iesuitilor prin Clemente XIV (Ganganelli), carele i numi „pui de diavolu,” candu, din contra, Piu VII, in bull'a sa din 7 aug. 1814, i da de „modellu alu moralei si alu religiositatii.”

Mai voiti infalibilitate? Deschideti istoria si veti mai afla una miie de scandale si eresuri de categori'a celoru citate mai susu, apoi ve mai mirati, daca lumea stia ca spectatoria inmarmurita la cele ce se petrecu asta-di in Rom'a sub nepotitiosulu Pio nono.

Unu teologu de Blasius din dilele vechie.

Provocare.

Voitorii de a luá parte la adunarea generale a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, carea se va tiené in 8. augustu a. c. st. n. in Nasaudu, sunt de nou rogati cu tota onorea, ca se binevoiesca a face pana in 15. iuliu, eventualmente pana in 25. iuliu a c. st. n. cunoscetu Comitetului arangiatoriu din Nasaudu, pentru mediu-locirea incotelarei cuvenite.*

Nasaudu, 13. iuliu 1870.

Comitetul arangiatoriu
pentru primirea Asociatiunei
transilvane romane.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 20 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Szell. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrulu Ios. Szlavý.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei din urma, si dupa presintarea mai multor petitiuni, cari se transpunu comis. petitiunarie,

Cont. Antonu Forgach interpeleza pre ministrulu comunicatiunei, daca are de cugetu ca, in interesulu comericului, industriei si alu economiei natiunali a tierei se lucere intr'acolo, ca pre liniele caliloru forate ung. de statu tarifa carbunilor de pe tra se reduca la 5%, cruceriu pentru milu si centenariu vamalu, si daca voiesca se intrebuinteze tote mediu-locele, ca si calea ferata de statu ces. reg. privilegiata precum si celelalte cali ferate din tiera se introduca pentru transportul carbunilor de pe tra tarifa calii ferate ung. de statu? — Interpelatiunea se va comunicá ministrului concerninte.

La ordenea dilei urmeza contiunarea discutiunei a supr'a §-ului 20 din projectul municipalu, la carea partecipara deputatii: Sig. Olgay, Ladis. Gonda, Ioanu Várad, Iul. Schwarz, Ioanu Paczola, Paulu Moric, Vincentiu Latinovic, Gav. Várad, b. Stef. Kemény, Colom. Radó, Ed. Horn, Paulu Hoffmann, Iul. Beniczky si Macsim. Urmenyi.

Siedint'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedint'a de la 21 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Szell. Pre bancele ministeriali: Stef. Gorove si Car. Kerékpoli.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei de ieri, presedintele anuncia, ca deputatulu Iuliu Jankovich, fiindu numitu jude, si-a depus mandatulu. — Se va ordina alegere noua in cerculu respectiv. Dupa ace'a se presinta mai multe petitiuni, cari se tramitu comis. petitiunarie.

Ioanu Ciotta (croatu) adrezeza ministrului de comericu urmatori'a interpellatiune: Considerandu seriosi-

* Ne esprimemu si asta-di dorint'a viua, ca se vedem unu publicu romanu catu mai numerosu la adunarea generale de estu-tempu a Asociatiunei transilvane, si inca din tota tienuturile locuite de romani, ca ci numai asie vom pota dà una valore mai mare acestei Asociatiunei salutare.

R. ed.

tatea situatiunei europene de asta-di; considerandu, ca comericul marinu austro-magiaru a avut de a suferi in decenile trecute loviture grele din cauza resbelelor; considerandu ca, conformu opiniunei publice, stipulatiunile din Parisu de la an. 1856, relative la comericul marinu in tempu de resbelu, nu corespundu principieleru de asta-di si umanitatii, dreptu-ace'a lu intreba: 1) daca a facutu pasii necesari, pentru ca ministrulu comunu alu esternelor s'e lucru intr'acolo, ca modificatiunile liberale ale susu memorate „declaratiuni”, statorite in an. 1866 intre partile belligerante, se observa si de asta-data facia de comericul pre mare una conduita, prin carea se se conserve, dupa potintia, interesele comericului cestiunatu ungurescu facia de aceste intemplaminte? — Se va comunicá ministrului concerninte.

Sigis. Olgay a interpeleza pre ministrulu comunicatiunei in privint'a scutrei comuneloru Domborhely si Kutor, situate pre tiermurulu Dunarei in ciotulu Posoniul, contr'a esundarii numitului fluviu.

Ministrulu comunicatiunei, Stef. Gorove, declară, ca se va ingriji, ca lucrările incepute contr'a esundarii se termine inca in anulu acestu-a. — Interpelantele este multiumitul cu responsulu ministrului si camera la ied spre sciuntia.

Dupa-ace'a se continua discutiunea a supr'a §-ului 20 din projectul municipalu, la carea partecipara: Iul. Györfy, Carolu Stoll, Balt. Halász, Dan. Szakacs, Mich. Tánacsics, Aronu Szilády, Gustavu Kapp, Stef. Eder, Ladis. Berzeney, Ludov. Papp, Car. Bobory, Paulu Nýáry si raportorul comis. centrali Bela Perczel. La cererea a 20 deputati din stang'a, se va face votare nominala, carea va urma in siedint'a de mane (22. iul.). Siedint'a se inchiaia la 1 ora d. m.

Teatru romanu in Clusiu.

Clusiu, 19. iuliu 1870.

Domnulu Milo din Bucuresci, cu una trupa mica, dar' bine alesa, petrece in Clusiu si ne-a surprinsu pana acum cu doue representatiuni.

Sambata trecuta, 16. iul., s'a representatu piesa: „Lipitorile satelor din Moldova”, comedie in 5 acte de Alexandri si Milo. Teatrulu a fostu atat de indesuitu, incat asemenea nu se mai vediutu de la anulu 1867, cu ocaziunea concertului tienutu intru folosulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului romanu. In acesta sera majoritatea pre-cumpenitoria a spectatorilor o formă publiculu magiaru din locu. Unu incidentu atrase curiositatea publicului din Clusiu pentru Milo si si bucat'a „Lipitorile statelor.” Gidanii din Clusiu adeca, vediendu titulatur'a bucatei, fanatisati apoi nu sciu prin cine, au inceputu inca Vineri dupa prandiu, candu bucat'a era degià publicata pentru Sambeta, — a face la comploturi ca se impedece ore-cum-va representarea acestei bucati. In impertinentia si fanatismulu loru au mersu atat de departe, catu au pretinsu chiar si de la politia, ca se fia opritu Dlu Milo de a representa mentiunata piesa. De aici inse fure respinsi cu indignatiune, dupa cum au si meritatu. Dnii gidanii se vede, ca voiau se alarme lumea in contr'a lui Milo, pentru ca dinsulu ar' propagă persecutarea cea nascocita prin ei in contr'a gidanilor de dincolo si aicea!

Domineca, 17. iul., se representara trei bucati teatrale:

„Milo ca director”, „Cimpoierul” si „Cocon'a Nastasia”. Teatrulu asta-data nu a fostu tocmai asie indesuitu ca Sambata; inse majoritatea pre-cumpenitoria era romana. Publiculu a remasu incantat de teatrulu romanescu si uimitu de art'a lui Milo.

Acesta vi le scriu in fug'a mare, Dle redactoru, rezervandu-mi a face una mica recensiune cu privire la tote representatiunile ce le va tiené trup'a romana in Clusiu.

Mane, Mercuri, se va representá: „Chir Zulliaridi”, comedie intr'unu actu, „Ciobanulu romanu” canzonetta intr'unu actu si „Paracrisierul”, vodevillu natiunalu intr'unu actu.

Afara de acestea va mai da Dlu Milo un'a seu doue representatiuni in Clusiu, apoi se va duce la Oradea-Mare. X

De langa Alb'a-Juli'a, in iuliu 1870.

A espiratu degià unu anu, decandu ni se publicatu si esplicatu minunatulu capu de opera alu legei de instrucțiune din anulu 1868. Ingrigirea seriosa, ce inspirase acea lege in publicu, ne fece a crede, ca dora romanii, acum mai multu ca ori-candu, voru cunoște lovitura maestrata si, parasindu indiferentismulu criminalu, voru cautá cu tote poterile medie pentru ascurarea venitoriu loru prin cultura natiunala.

Dreptu-ace'a, cu cea mai mare satisfactiune si bu-

curia amu salutatu dispusetiunile Prea veneratului Ordinariatu metropolitanu, relative la organisarea senatelor scolare comunali si episcopale.

Nu me sentiu chiamatu a-mi da opiniunea in meritul acestui operatu pre-dorit, totu-si cutediu a sustinem ca, daca acel'a s-ar fi pus in lucrare inainte de asta-ci cai-va ani, asta-di aru fi crutiatu D. ministru alu cultelor de atat'a truda de a ne scote din intunericul ignorantei, si a face din noi omeni dupa tipulu si asemenea narea sa.

Conformu acestor dispusetiuni importante, oficiul protopopescu pasi numai de catu la constituirea Senatelor scolare comunale.

Cu atat'a inse scopulu nu se ajunsu, ca ci poporul de rondu, nedatul cu ide'a scolei, si de ace'a cu totul nepasatoriu, ba — ce este mai dorerosu — sedusul de prejudiciu: „Cum a traitu tatalu meu, si eu voi trai este surdu la tote incercările de capacitate, căte se fac din partea conducerilor lui. Si deca acesta se intemperi in comunele unde preutii mai stau pre ore-care gradul sciintiei, apoi ce se ducem de acele comune, in cari nu se afla unu siguru individu destepetu si preceptorul de lucru?

De aci ni este pre fundata temere, ca in cele mai multe comune romane va pune statul man'a pre scole.

D'in acesta causa momentosa, mi-asu esprime parerea modesta, ca cauza nostra scolară ar' triunfa mai curandu, daca prea on. D. protopopu tractualu ar' es, cel pucinu de doue ori pre anu, in fia-care comuna, unde, prin autoritatea sa si prin una tactica nimerita, ar' pot cascigá anima poporului pentru realizarea scopului din cestiente.

Acum se meditam unu picu a supr'a unui lucru forte curiosu. — Tota virtutea si totu meritulu si-a remuneratiunea cuvenita. Astu-feliu si meritele D. protopopu Aug. Pap, afandu apretiuirea loru la inaltul regimului magiaru, acestu-a i asemna postulu onorificu de inspectoru scol. alu ciotului Albei-Inferiore.

Deci, Dsa ratiucină astu-feliu: a supraveghia si conduce invetiamantul in scolele confesiunali, inca cade in sfera activitatii unui preut; prin urmare, neprescriindu mi nouul oficiu alta ce de catu ce se tiene de invetiamant, oficiul de protopopu este compatibil cu oficiul de Inspectoru scol. civilu. Intr'ace'a, aduse Ddieu odatu si tempulu sinodeloru, si asié, celebrandu-se in anulu trecutu unu sinodu A. Diecesanu in Blasius, acestu-a aduse, intre altele, si unu conclusu, prin care trase o dunga grossa preste socotel'a D. protopopu, ordinandu: Că preutim nu i se concede a portă si oficie de statu, căci aceste nu se potu unu cu oficiul preutesc. D'in acesta cauza, Dsa fu constrinsu a resemna, de o cam data, la oficiul protopopescu, inse numai provisorie, pana in 1. aug. a. c., candu apoi se va sci determina mai bine si respectulu acestu-a.

Dupa tote aceste dara, cine nu se va mira, ca cum voia Dsa se servesa la doi domni? Ore in casulu acestu-a, ce sorte era se accepte scolele nostre confesiunali?

Ací se pretindea una minte si una activitate cu totalu extraordinarie.

Inse eu me indoescu, ca ar' posiede Dsa aceste calitati frumose, pentru ca, ca se tacu despre altele, eti cum lu caracteriseza unu barbatu de mare autoritate la romani.

Anumitu, cu ocaziunea adunarei districtuale pentru alegerea subcomitetului Asociatiunei, fiindu alesu si Dsa intre membrii comitetului, se scola unu membru din adunare si, dupa ce premise ca interesulu Asociatiunei potesse ca fia-care oficialu alu ei se desfasuire zelu si energie spre ajungerea scopului, reproba alegerea D. Aug. Pap, afirmandu, ca de 20 ani n'a facutu visitiune in tractul său!

Deci, apropiarea terminului pusu pre 1. aug. ne insufia o ingrigire forte mare, incat amu mai dor, ca se surida fortuna, spre a se aventa la cele mai inalte oficile de statu.

Prin asociatiunea ideelor, mi vine a intrebá: pentru ce D. presedinte alu subcomitetului Asociatiunei transilvane pentru districtulu Albei-inf. nu mai convoca adunarea districtuala, conformu §. 10 din statutele pentru regularea midi-loceloru Asociatiunei?

Au nu Dsa ni-a promis cea mai acurata implementare obligamentului său.

Nu potu incheia aceste orduri, fara a inregistri aici inca una fapta antinationala.

Studentii romani de la gimnasiulu rom. cat. din Alb'a-Iuli'a se plangu, ca D. profesorul de limb'a romană Paulu Kerekes — pentru ca se recomendeaza, inainte-a magiarilor — i tracteză forte reu, si in rare ori i insulta in senturile loru natiunali era in stadiu limbei natiunali nu face nece unu progresu.

Diosu cu masca, se ne cunoscem cine suntem!

C.

Discursulu deputat. E. B. Stanescu

(tenutu in siedint'a de la 14 iul. a camerei Ung.)

Onorabila Camera! (Recede!) Projectul de lege de mare importantia ce ni s'a propus si pre care Dlu ministru de interne ni l'a presintat, dreptu introductory, ca urmatoriele cuvinte: „Cestiu de carea se occupa projectul de lege relativ la organisarea municipielor este una d'intre cele mai grele“, ar merită a fi tratat, chiar d'in acestu motivu, mai pre largu, si a nume: d'in punctu de vedere politicu, juridicu si nationalu; inse avendu ocaziunea de a me convinge chiaru in mominte de facia, ca multi si-au perduto pacientia atatu d'in caus'a desbaterilor indelungate catu si a caldurei mari, in discursulu meu scurtu, me voiu restringe numai la ceteva reflesuni objective (Aprobare.)

Preste totu, daca vomu aruncă una privire generale preste acestu projectu de lege, ne vomu convinge la primul pasu, ca s'a scrisu sub impressiunea unei inspiratiuni mai inalte a guvernului, — éra de alta parte ne vomu convinge, ca scopulu lui finalu este, ca se intemeeze assecratuinea reciproca a onorab. guvernui si a partitului său; ca-ci, daca guvernul va pune in valore voturile virile; daca comitele supremu are dreptul de a amové, de a substitui pre oficiali si pre unii de a-i numi: este evidentu, ca si-a immultit partitul, respective si-a casigatu unu nou partit, si asié, daca va fi parasitul de partitul său vechiu, va avea unu nou partit, care i va poté ascurta pusetiunea; si, d'in contra, daca partitul său nu va mai posiede majoritatea in tiera, apoi, totu pre temeiul acestei assecratii reciproce, partitul discreditat va fi capabilu de a se mantiené.

On. Cam., ori-ce projectu de lege se poté motiva, sprigni, judecă si atacă d'in punctu de vedere juridicu si politicu. Daca purcedu d'in punctul de vedere juridicu, apoi, de la primul pâna la ultimul paragrafu, nu vedu alta-ce decâtuna opera imperfecta, incompleta si lipsita de ori-ce spiritu de independentia; nu vedu alta-ce decâtuna restrictiune si una confusiune de drepturi. A nume, primul paragrafu mantiene cetatile libere regesci pre basea privilegielor, cu tote ca guvernul si partitul său s'a laudat a dese ori cu tendintele sale de reforma; si apoi, cine nu scie, ca niciunii nu este mai nece-saria reformarea decâtua chiaru aci? ca-ci, daca consideram cetatile libere regesci de pâna aci, vrendu-nevrrendu ne convingemu, ca existu forte multe cetati privilegiate, cari atatu d'in cause materiali, intelectuali, comerciali si industriali, catu si d'in caus'a numerului micu alu locuitorilor lor, nu se mai potu sustine ca jurisdictiuni, si, d'in contra, existu destule comune cari, considerandu inflorirea loru industriale, comerciale, materiale si intelectuale, aru poté se devina jurisdictiuni. — Prin urmare, dupa parerea mea, aceste cestiuni aru fi trebuitu regulate prin una lege separata, facandu-se adeca reforme necesarie si desemnandu-se acelle comune si cetati, cari au se devina jurisdictiuni.

Totu paragrafulu primu specifica si sfer'a de dreptu a municipielor cottense in urmatoriele: 1. autonomia, in se numai in afacerile interne, fiindu deschisa de aci ori-ce discussiune a afacerilor de interesu publicu; 2. dreptul discussiunei, petitiunarei si alu corespundintiei, inse asiderea numai in afacerile locali, éra dreptul de adresa se restringe numai la executarea ordinatiunilor guvernului. Asiò dara, una asemenea autonomia nu este decâtuna autonomia exercitata de comitele supremu, si ar poté fi numita inca si una autonomia intermediaria a administratiunei de statu, inse nece-una-data una autonomia municipale corespondintoria spiritului si directiunei legilor d'in 1848, ca-ci sfer'a de dreptu, determinata in §-lu 1, nu este decâtua satir'a unei autonomie adeverate!

Trecundu apoi la §-lu 5, acestu-a conditiunea totala si organisarea comunelor, si asié este evidentu ca, fara de acésta, projectul de lege d'in cestiu nu poté fi tratat, ca-ci nu este unu opu perfectu si independinte, considerandu ca, in mai multe locuri, se provoca la projectul de lege relativ la organisarea comunelor, si asié, chiaru daca s'ar si tratá, ar fi neexecutabilu. Dupa parerea condeputatului Simonyi, carea este si a mea, erá mai bine, ca se se amene desbaterea lui pâna atunci, candu s'ar fi potutu tratá de odata cu projectul de lege relativ la regularea afacerilor comunali.

§-lu 20, determinandu formarea comitelor, dice, ca aceste voru si compuse in diumetate d'in cetatianii, cari solvescu cea mai mare contributiune directa de statu. Acì astu éra-si una alta vatemare de dreptu, inca adeca acésta dispusetiune vatemata egalitatea de dreptu personal si civile, respective democratia, emanata d'in spiritulu legilor de la 1848. Binevoiti a-mi permite aci, ca se mi revocu in memoria, chiaru si contr'a vointiei mele, unu pasagiu d'in cuventarea condeputatului si calugarului Rónay in care, d'in puncte de vedere mai inalte politice, elu vede de bine a sprigni voturile virili si a enunciá privilegiul clasei opulente. Dsa este prentu: eu sum laicu. Eu combatu dreptul virilu: dsa, ca prentu, lu apera. Intrebui, daca dsa face acésta in intilesulu doctrinelor lui Christosu, care a proclamatu si a profesatu ne incetatu egalitatea, fratiea si democratia?

Dominiloru, in locu de a introduce voturile virile, era mai bine de a se compune municipiole pre base democratica si a se forma comitele cottense si cetatiene curat si numai prin alegere.

§-lu 27 prescrie, ca alegatoriu si alegibilu este totu locuitorulu din municipie, care, dupa conscriptiunea ultima, a avutu dreptul electoral pentru dieta. Acì, mi permitu a atrage atentiunea onorab. camere a supr'a unei impregiurari importante. A nume, eu astu, ca conscriptiunea ultima este forte defectuosa. Aveti cunoșantia, domniloru, ca romanii din Transilvania, proclamandu passivitatea, nu s'a interesat de alegeri si nu s'a inscris. Apoi in comitatulu Aradului, — d'intre ai carui-a deputati am onore de a fi si eu unul, — romanii au facutu unu pactu cu magiarii in privint'a actului de alegeri, in urm'a carui-a, — considerandu ca, inainte de conscriptiune, pactantii s'a invoitu ca in cele 6 cercuri electorale ale acestui comitat su se candideze ca deputati 4 romani si duoi magari, — in cele done cercuri, unde a trebuitu ca candidati su fia magari, de-si romanii aveau majoritate, nu d'eu preponderante dar insemnata, mai multi insi, nefiindu interesati, in urm'a pactului, la alegeri, nu s'a inscris ca alegatori. In asemene stare a lucrurilor, ore fire-ar justu si ecuitabilu, ca acesti cetatiani din Transilvania si comitatulu Aradului, provediuti de altintre cu capacitatea electorale, dari cari, fia d'in caus'a proclamarei passivitatii, fia in urm'a pactului memoratu, nu s'a inscris cu ocaziunea alegerilor dietali, intrebui, ore fire-ar justu si ecuitabilu, ca acesti cetatiani su fia despotați de dreptul lor, celu mai frumosu intre drepturile cetatiene.

Dar' afara de acésta, alegerea de deputati se desebese cu totalul de alegerea de membri pentru comitele cottense. Asta din urma, precum se esplica si in acestu projectu de lege, are se se faca dupa cercuri, respective comune, si nu produce bataie ca-si alegerie de deputati, cari se facu in masse mari; prin urmare, existu multi cari, pentru a nu se espune cum-va bataielor, se retragu de la alegerie de deputati, pâna ce, d'in contra, alegerea comitelor nefiindu impreunata cu atatea-piecie, ca-ci acésta are se se faca dupa comune si cercuri mai mici, alegatorii aru voii se-si esercte aci drepturile lor.

Oratorele precedinte, Dlu Alea. Mocioni, a splicat teoria voturilor si drepturilor virili, demonstrandu tota nedreptatea loru; nu voiu repeti parerile dsale, pre cari le primescu si eu. Dreptu-acse'a, in locu ca on. guvern su se introduca par force si in Ungaria acésta insti-tiune cu totulu noua, straine si impopulare, asiu fi astep-tatul de la elu, ca se ni d'eu votulu generalu. Acésta ar fi celu pucinu una idea moderna, una reforma adeverata, carea ar corespunde recerintelor de asta-di. Se nu lasam, ca alte state vecine civilisate se ne previna in fia-care idea moderna. Acésta cestiu fu imbratisata cu mare focu pretotindene in statele de la apusu, si se poté spera, ca acolo esecutarea generale a principiului de libertate se va resolve. Joha Stuart Mill, literatu anglesu, a scrisu despre emanciparea femeelor, si acestu principiu s'a pusu degia in prace in Americ'a. A nume, in departementul Jersey country, feme'a Mill Amalia fu alesa jude de pace cu majoritate de 26 voturi. De altintre, daca nu me inselu, mi-aducu a minte ca, nu de multu in Ponsoniu si in alto cetati, cu ocaziunea alegerilor de de-re-gatori, s'a datu dreptu de alegere si femeelor. Acésta idea nu este cu totulu noua nece chiaru la noi, ba istoria dreptului Transilvaniei ni spune, ca femeele, cari aveau proprietate nobile, erau provediute cu dreptu de votare si alegere in comitele cottense din Transilvania. Eu nu dicu, se decidem de unu data si cu fug'a asemenea cestiuni mari sociali, nece ca se poté acésta; ci, inlaturandu-se cu incetulu pedecele si inlesinindu-se resol-verea problemei, celu putinu capacitatea de alegere, chiaru si de una data cu dreptul virilu, — daca majoritatea camerei nu voiesce altintre, — se se estinda de asta data si la femei, asié ca proprietatea mare se fia representata si in acésta directiune.

§. 42. atribuesce comitelui supremu dreptulu de a convoca adunările generali, si numai in absența acestui-a se concede asemenea dreptu vice-ispalnu. Eu nu sciu, on. cam., carea ar poté fi una restrictiune mai pregnanta do dreptu decâtua acésta, ca-ci dreptulu de convocare, chiaru si in casuri de necessitate imperativa, depinde, in intilesulu projectului, numai de la arbitriulu comitelui supremu. Celoru d'in drept'a li place a se provocă la liberalismu; aru si potutu dara se enuncie celu pucinu atat'a ca, la dorint'a a 10—15—20 membri, vice-ispalnu inca are dreptulu de a convoca adunările.

§. 53 determina sfer'a de dreptu a comitelui supremu, si in punctul finale h) dice, ca comitele supremu are de a se ingrigi si de organele securitatii publice, adeca de panduri. Daca si acésta missiune, carea, dupa usu, se tienea pâna acum'a de sfer'a vice-ispalnu, si a comitatului, se dà comitelui supremu, apoi bine-voit a-mi crede, domniloru, ca omnipotentia guvernului, intemeiata pre drepturile comitelui si pre panduri acestui-a, nu mai cunoște neci una margine.

Dupa §. 58, toti acei-a, cari se sentiescu vatemati prin cutare dispusetiune a vice-ispalnuti, potu apellá la

ministrul de interne. In cetati este contrariul, ca-ci nici una resolutiune nedrepta a primariului se apelleza la jurisdictiune. Aceste doue dispusetiuni dovedescu dura una neconsecintia; era dupa §. 61, decisiunile judeului processual se apelleza la vice-ispalnu si nu la jurisdictiunea carea l'a alesu

§. 60 vorbesce, intr'unu modu forte defectuosu, despre vatemarea tribunalului, ca-ci nu determina unde se se predă actiunea relativa la asemenea afaceri, cu tote ca acésta s'ar recere cu atatu mai vertosu, ca in cutare § se eschide appellatiunea in astfelui de casuri. Daca, conformu naturei lucrului, actiunile pentru vatemarea tribunalului au a fi predate si pertratare la forul de I. instantia, apoi projectul delege alu ministrului de interne nu poté modifica procedura civile, carea concede appellatiunea contr'a decisiunilor tribunalelor de prima instantia.

(Va urmá.)

Publicare.

Inaltulu ministeriu m. r. de agricultura, industria si comerciu a binevoitu, prin intimatulu său d'in 12. iul. 1870, Nr. 13.624, a concede opidului Pecic'a-Romana din Comitatulu Aradului 2 terguri anuali de tiera, si anume, pre 2 fauru si 24 iuliu, st. nou.

In urmarea acestei concesiuni, pre langa invitare, se face cunoscutu, cumca târgul antâi de tiera in Pecic'a-Rom. se va tines in 24 iuliu 1870.

Pecic'a-Romana, 16. iuliu 1870.

Iancu Bodroganu,
jude.
Nicolau Philimonu,
notariu.

VARIETATI.

** (Metamorfosi de nume.) Conform unui estrasul alu ministeriului de interne, de la prima ianuarie pâna la finea lui iuniu 1870 s'a intemplatu 76 metamorfosari de nume.

** (Bibliografia.) Atragemu atentiunea onor. publicu romanu a supr'a opusiorului „Vesti'a dupa Morte“, edatu, in Clusiu cu tipariulu Coleg. ref. alu lui Ioanu Stein, de Ioanu P. Papiu, prentu gr. cat. la institutulu corectoriu transilvanu din Gherla. Acestu opusioru atesta eruditii si studiile profunde ale autorului. Cetitorulu va cascigá inventiature frumose prin lectur'a acestei cărti. O recomandam onor. publicu romanu. Amu fi dorit u numai, ca citatiunile latine se fia fostu mai corecta. Se afla de vendiare in Gherla la autoru; pretiulu unui exemplariu, chartia ordinaria, 70 cr.; chartia mai fina, 90 cr. v. a. La 10 exemplarie se dă unulu gratuitu.

** (De numiri.) Dlu Dr. Iosifu Gallu este numitu referinte supl. la curtea de cassatiune, unde functiuna si mai inainte ca vice-notariu; Dlu Atanasiu Ciamporieriu, fostu secretariu ministerialu la ministeriulu de comunicatiune, fu numitu jude suplinte la tabl'a regesca, si Dlu Grigoriu Stetiu este numitu practicante totu la tabl'a regesca.

** (Una fapt a cavalerescu d'in tineretele lui Napoleon III.) Pre la finea iernii anului 1828 spre 1829, Louis Napoleon se aflat in vediuta la matusia sa, arci-ducesa Stefania de Baden in Mannheim. Intr'o sf, elu merse in preambulare cu matusia-sa, cu princesele loesfin'a si Maria de Baden si inca cu vre-o căteva persone de curte. Conversarea loru se opri, d'in intemplare, la galanteria francesa d'in tempurile trecute, si princess'a Mari'a fantasă, dupa datin'a sa vivace, picanta si originala, despre timpurile cavalerismului; ca laudă preste tota mesur'a inclinatiunea aceloru galanti, a caror devisa era: „Ddieu, regele si dam'a!“ si cari parstrau acestu motto in tote impregiurările, chiaru si in cele mai vitrege. Ca contrastu la acésta, imagine de virtuti d'in unu timpu trecutu, areta ea vîtiale si egoismulu tim-pului mai nou. Louis Napoleon luă desbaterea cu totu focul si curagiul celor 20 de ani, cari i avea atunci si afirmă, ca Francesii, catu pentru curagi si galanteria, n'au esit inca d'in moda. Cu acestu discursu ajunsera la rip'a Rinului, unde se versa riulu Necaru in Rinu, ce'a ce, in acestu anutimpu, ofere una privire forte pictoresca. Scopulu preambularei n'a fostu altulu, decât a se desfăta in acésta privire. Trecundu societatea preste una stayila a Necarului, una suflare de ventu rapede smulse una flore d'in perulu princesei Mari'a si o aruncă in undele fluviului esundat. — „Privesce, vere!“ — strigă princess'a, arestandu cu degetulu florea portata de unde, — „acésta ar fi fostu una ocaziune minunata pentru unu cavaleru d'in timpurile vechie.“ — „Ah, verisiora! acésta este asié-dara una provocare? bine, o primescu!“ — respunse Louis Napoleon si sari indata, incalciatu, imbracatu, cum era, in undele furibunde. Ori-cine si-pote imagină spaim'a si iritatea arci-ducesei, a fetelor ei si a toturorul celor de facia. Princess'a Mari'a incepù a se tangui, si ceilaliti a tîpă si a strigă ajutoriu. Intre acestea, principale, ca notoriu bunu si voinicu ce era, despăcă undele cu

* (Una fapt a cavalerescu d'in tineretele lui Napoleon III.) Pre la finea iernii anului 1828 spre 1829, Louis Napoleon se aflat in vediuta la matusia sa, arci-ducesa Stefania de Baden in Mannheim. Intr'o sf, elu merse in preambulare cu matusia-sa, cu princesele loesfin'a si Maria de Baden si inca cu vre-o căteva persone de curte. Conversarea loru se opri, d'in intemplare, la galanteria francesa d'in tempurile trecute, si princess'a Mari'a fantasă, dupa datin'a sa vivace, picanta si originala, despre timpurile cavalerismului; ca laudă preste tota mesur'a inclinatiunea aceloru galanti, a caror devisa era: „Ddieu, regele si dam'a!“ si cari parstrau acestu motto in tote impregiurările, chiaru si in cele mai vitrege. Ca contrastu la acésta, imagine de virtuti d'in unu timpu trecutu, areta ea vîtiale si egoismulu tim-pului mai nou. Louis Napoleon luă desbaterea cu totu focul si curagiul celor 20 de ani, cari i avea atunci si afirmă, ca Francesii, catu pentru curagi si galanteria, n'au esit inca d'in moda. Cu acestu discursu ajunsera la rip'a Rinului, unde se versa riulu Necaru in Rinu, ce'a ce, in acestu anutimpu, ofere una privire forte pictoresca. Scopulu preambularei n'a fostu altulu, decât a se desfăta in acésta privire. Trecundu societatea preste una stayila a Necarului, una suflare de ventu rapede smulse una flore d'in perulu princesei Mari'a si o aruncă in undele fluviului esundat. — „Privesce, vere!“ — strigă princess'a, arestandu cu degetulu florea portata de unde, — „acésta ar fi fostu una ocaziune minunata pentru unu cavaleru d'in timpurile vechie.“ — „Ah, verisiora! acésta este asié-dara una provocare? bine, o primescu!“ — respunse Louis Napoleon si sari indata, incalciatu, imbracatu, cum era, in undele furibunde. Ori-cine si-pote imagină spaim'a si iritatea arci-ducesei, a fetelor ei si a toturorul celor de facia. Princess'a Mari'a incepù a se tangui, si ceilaliti a tîpă si a strigă ajutoriu. Intre acestea, principale, ca notoriu bunu si voinicu ce era, despăcă undele cu

bracele, aci se ascunde sub apa, aci esia afara, se lupta d'in tote poterile si, in fine, dupa una lupta aspra, ajunse era-si la tiernure, sanatosu, inse sriburindu de frig si cu funest a florein mana. — „Eta-o, verisiora, primesce-o!“ disse elu ridindu si uitandu-se la vestimentele sale ude, — dar se nu-mi mai vorbesci despre cavalerii si galantii DTale d'in vechiulu timpu de aur!“

Sciri electrice.

P a r i s u, 20. iul. „Journal Officiel“ constata in nr. seu de ieri contielegerea intima ce esiste intre imperatul, ministeriu, camera si in-trega tier'a. Mentiunea moderatiunea Franciei observata de la 1866 incoce, decindu, ca Francia nu a cercatu neci una certa in pacea de la Praga si in apucaturele indresnetie ale Prussiei indrepitate spre nemicirea independintei statelor germane de sudu. Foi'a ofic. desfasura pretensiunea cea moderata a Franciei, relativa la candidatur'a principelui de Hohenzollern, precum si intrerumperea ingamfata a negociatiunilor d'in partea Prussiei; accentua caracterulu ofensivu alu pregatirilor prusesci si termina: „Francia are de a accepta numai de la Ddieu si de la euragiulu seu triumfulu causei sale.“

P a r i s u, 20. iul. Foi'a ofic. de asta di publica numirea lui Latour d'Auvergne de ambasadore in Vien'a, a lui Leboeuf de siefualu statului maioru alu armatei renane si a generalului Dejean de conducatoriu interimalu alu ministeriu-lui de resbelu.

P a r i s u, 20. iul. Tote diuariile accentua, ca Francia nu porta neci de cstu resbelu contr'a Germaniei, ci numai contr'a Prussiei. Principale Latour d'Auvergne a plecatu degia la Vien'a pentru a-si ocupat postulu.

C a r l o v i t i u, 20. iul. In siedint'a de ieri a congresului s'a suscepputu desbaterea speciale a supr'a dotatiunei clerului, si s'a deliberat unu §. d'in propunerea comitetului Dr. Natoshevies facu in siedint'a de asta di urmator'a propunere: Se se trimita cate trei eleci poporali la cursurile speciali pentru stuparit, pomarit, gimnastica, cultivarea vifelor si a matasci; se se infintieze in doue claustre institute pentru orbi si surdo-muti si, in fine, ambe tipografiele gimnasiali se se intrebuintieze amesurat destinatiunei loru. Propunerea se transpusse comitetului scolaru. Dupa ace'a se alesera dicece comisiuni monasteriali, consistorie d'in cste duoi deputati mireni si cte doui d'in cleru, pentru regularea manipulatiunei toturor claustrelor. In urm'a acestor-a se continua desbaterea speciale a supr'a dotatiunei clerului.

B e r o l i n u, 20. iul. Consululu bavarezu fu avisatu a comunicat e. Bismark, ca, pre bas'a conventiunilor de alianta, guvernul Bavariei va participa la resbelu contr'a Franciei.

P a r i s u, 20. iul. Principele Solms si a primitu literile acredititative si asta di pleca d'in Parisu. Aici se demintiesce resolutu affirmatiunea ministeriului bavaresu, ca francessi aru fi invasivat pre teritorinu germanu. In Forbach s'an schimbatu nesce puscature intre patrule si viliile vamali, ce'a ce inse n're neci una importantia.

P a r i s u, 20. iul. Grammont ecti, in siedint'a de asta di a corpului legislativu, una dechiaratiune, carea spune, ca indicarea resbelului s'a notificatu in Berolinu la mandatulu imperatului. Starea de resbelu intre Francia, Prussia si aliatii ei esiste de la 19. I. c. Presedintele i se spriecinta acesta dechiaratiune.

B u c u r e s c i, 20. iul. Votulu de neincredere propusu a se da ministeriului de ctra partit'a radicala contine: Camer'a adopta programul guvernului, prin care, dandu expressiune simpatierilor sale pentru Francia, dechira a observa cea mai deplina neutralitate facia de intemplamintele europene. — Interpelatiunea despre starea armatei se va discute in una siedintia secreta.

L o n d r a, 20. iuliu. Foi'a ofic. publica in editiunea sa de ieri una ordinatiune a guvernului, prin carea se proclama neutralitatea Angliei.

B e r o l i n u, 20. iul. Parlamentulu primi unanimu adress'a. Bismark presint'a actele, dechiarandu, ca Prussia posiede numai unu actu oficialu de la guvernulu francesu, si anume indicarea resbelului urmata la 19. I. c. Dupa ace'a urma imparatesirea despre decurgerea cunoscuta a negociatiunilor, anume: Raportulu consului Werther despre convorbirea avuta cu principele de Grammont; propunerea angela de intermediatiune, si respun-

sulu negativu alu Prussia si, in fine, not'a cercularia a Prussia ctra agentii federatiunei germane de Nordu.

V i e n 'a, 20. iul. Principele prusescu de corona sosi iei in Munie si fù primitu de regele. S'au intemplatu demonstratiuni mari. — Scirile despre inceperea inimicetilor se reduc la una ciocnire neinsemnat a avangardelor.

N ü r n b e r g, 20. iul. In decursulu acestoru trei dle d'in urma s'au transportat, cu iutela mare, preste Bamberg si Nurnberg, 46,000 militari prusesci, pentru a ocupat castrulu fortificat de la Ulm.

B r u s s e l'a 20. iul. La Vliessingen, loculu unde se versa fluviulu Schelde in Marea-Atlantica, se astepta una flota angela. Una flota americana, sub comand'a suprema a admiralului Farragutt, a sositu degia acolo.

Z a g r a b i'a, 21. iul. In siedint'a de asta di a dietei se citira si primira mai multe proiecte de legi de natura juridica. Sambata se va amenaedit'a.

V i e n 'a, 21. iul. „Frdbl.“ anuncia, ca imperatul se va asediati in Schönbrunn si ca este invitatu si cancelariulu imper. Beust a-si luat acolo cartiru. Se proiecteza unu congresu alu principiilor germani in Coblenz. Trupele bavareze plecaru d'in Munichu cantandu si jubilandu de bucuria. — Arripa

stanga a armatei germane de sudu o voru forma Vürtembergianii, er' centrulu trupele regatului Baden; Prusii occupa Pfalzulu. — In Varsiov'a se accepta pre septeman'a viitora sosirea imperatului rusesc si a lui Gortschakoff. — Garibaldi se accepta se vina pre continentu. — Unu circularu alu contelui Beust areta consulilor neutralitatatea Austriei in totu cuprinsulu si marginile ei. Totu „Frdbl.“ anuncia, ca regele Prusiei multiumi regelui Bavariei pentru fidela tienere a tractatelor. Regele Bavariei i respunse prin urmatorulu telegramu: „Telegramulu Vostru a escitatu in peptulu meu unu resunetu plinu de bucuria. — Trupele mele se voru lupta cu entusiasmu langa socii loru de arme incoronati de gloria pentru dreptulu si onorea germana. Dde Ddieu ca lupta se finesca spre binele Germaniei si a Bavariei.“

B e r o l i n u, 21. iul. Parlamentulu primi legea despre imprumutu si cea despre prorogarea parlamentului pana in 31 decembrie. Bismark obti unu anunciu presidialu, care areta inchiderea parlamentului si multiumesce in numele regelui pentru spontaneitate si franchetia.

Proprietariu si editoriu **ALESANDRU ROMANU**
Redactoru respund. interim. **IONU PORUTIU**.

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele anuciuri, mai alesu celle de orologie, sunt unele prea pompose si compuse ca intentiunea de a primi in cursa pr locuitorii de la tiera (provinciale). Ori si cteas de intru interesul seu propriu feresca-se de a cumpara orologiele pentru cari venditorii nu pota da garantie de ajunsu. Orologiile cumperate de la mine se potu totudean'a si dupa placu au a mi-se returna, nu a se schimba cu altul, nici doveda asta de ca ea mai esacta soliditate.

REINVENTILE OILELORU NOSTRE

sunt orologiele preambe regulate, cari se vendu cu reversale de garantie; acelle se vendu, precum se potu vedea mai la vale, cu preturi forte mici, numai ca *trezere* loru se sa mai mare. Deci, nimene se nu scapa ocaziei binevenita de a se provede cu unu esemene obiectu atat de trebuiniosu pentru fie soe care casa.

Pentru tote orologiele se garanteaza.

1 orologiu frumos cu capsula de brozut si cadranu emailat	fl. 1.40
1 cu cadranul de porcelana emailata	fl. 1.60
" " cu sunaria (care bate)	fl. 2.80
Ori care d'in aceste, impreunate cu desceptator, 20 cr. mai multu.	
1 orologiu, formatu mare, frumos lucratu, cu cadranu de porcelana	fl. 2.80 pana la fl. 3.20
1 acelui-a-si, prelungi ornata, cu desceptator	fl. 5.90, 4.50
1 orologiu cu pictura fina pre partea anteriora, cadrele aurite sau cu gravura de arta elvetica, totu cu desceptatorul, unuia	fl. 5.5, 6, 7, 8,
Orologie de salone d'in lemn in recipientu si postamentu, unuia	fl. 2, 2.60
1 orol. mare	fl. 3.20, 4.50
1 orologiu anglezescu de calatorit, cu descept, carele nu te lasa a dormi, — cu teza	fl. 6.
Orologie elvetiane de pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi ani, forma preafrumosa, d'impr. cu catena de auru-nou	fl. 4.50

Orologie anglice de pusunariu

(cu machina de nicolu seu de precisiune, garantia pre 5 anni, aceste sunt cele mai siguro orologie fabricate pana acum).

1 Cronometru Cilindric	fl. 9.50	2 Remontorul (fara chiase)	fl. 10.50
1 aurita prin focu	fl. 10.50	1 de celu mai fina	fl. 14.
2 ancora cu sticla de cristal	fl. 11.	1 aurora de celu mai noua, cu sticla de cristal duplice, catu se pota	fl. 14.
1 aurita	fl. 12.	vedi constructiunea fara a se deschide orologiu	fl. 10.50
1 cu capsula dubla, savonatu	fl. 13.50	1 aurora si, aurora mai fina	fl. 13.50
1 acelui-a-si aurita	fl. 14.50	Orologie pentru domine, fina si eleganta	fl. 12, 15, 18

Totu felul de orologie vecchie, si celle ce aici nu sunt insirate, se vendu mai estiu decatul ori unde aiurea. Unu orologiu deosebit de bun si regulat, cu compasul, in formatu de pusunariu, si dupa carele se potu regula tote orologiele mecanice, costa numai 25 or. — Se afla de vendiare numai la subsemnatul.

Harthie, Bilete de Visita, Sigille

si alte unele de scrisu

Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatorie:

Devis a casei: „Marfa estina inea pota fi buna.“

Tecu (nape) de scrisu mici, octavn-formatu, fara de requisita, cu incuiatura (broscu) 1 fl. 20 cr. 1.50, 1.80. Acele si d'impruna cu requisita 2 fl. 2, 50, lucrate cu luxu astutu din lajat, catu din lacu 3 fl. 50 cr., 4 fl. 4.50; mare quartin-formatu fara de requisita 1 fl. 80 cr., 2.50 era cu requisita, depinde inzestrare, 3 fl. 3.50, 4 fl. Acele si lucrate cu luxu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5.50.

Maree de sigilatu epistol cari pentru indemanare, esteate si piptreni sigura sunt a se prefera obiectelor si cerii rosii, cea mai fina calitate, si cu firu, insome, nume ori monogramme, pretiului, 200 buc. 1 fl. 60 cr.

Papeterie una inelitoare (enveloppe) frumos lucrata, plina cu folurile harliche de lux si cuverta, pretiula 1 buc. 25, 35, 50, cr. si 1 fl.

Presentu (daru) estiu si practicu e nona garnitura de scrisu tornata din brondiu si compusa d'in urm. 10 buc. amintiti, 1 Cutiiora de penne, 1 pondu pre harthic, 2 luminiari, 1 termometru, 1 luminaire manuala, 1 instrumentu de facut foem, 1 stergator de penne, si 1 substatut de orologie si pretiose, tote frumosu si eleganta lucrate, era prezinta numai 3 fl.

Instrumente pentru desemnu 1 buc. 80 cr., 1 fl. 1.20, 1.50, 1 buc. completa 1 fl. 80 cr., 2.50, 3 fl. — 1 pena de desemnu 30 cr. 1 Circium, mica 30 cr. mica 40 cr.

Globuri 50, 80 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl. 3.

Cuthiora cu tusiu plina cu cele mai fina colori de miere, 1 buc. 30, 50, sucr. 1 fl. 1.50, 2 fl.

Cartecelle de notitie fine 10, 15, 20 cr., legate in piele 25, 35, 50 cr.

Cera de sigilatu prea-fina, binemirozitoria. 1 buc. rosu, 8, 10 cr., suprafata in delurite colori 1 buc. 10 cr.

Pulvere de negraminte nou inventata mestecata numai cu apa produce esocante negraminte lucitoriu, 1 cuthiora 20 cr.

Modeluri penilor deprimanderi in scriptura ordinaria si caligrafie, penii inelatori si scolari, 1 fasciclu, formatulu micu cu 12 exemplarie, scriptura valoare 10 cr., 1 fasciclu formatulu mare cu 30 de exempli, pompose, de script. caligr. 65 cr. Modeluri peni a inventat curioasa desemnului, metodelui cu el mai nou, pentru incepatori si dilecati, alegerandu doua placu cost 1 fasc. 10, 15, 25 cr.

Completa scola de desemnu din 6 fascioare, edate de un renomuit maestru de desemnu, incepandu de la primela linieaminte (trasaturi) in gradatuni sistematice para la cea mai inalta perfecciona a desemnului. A se recomanda mai ales tenorimii caro se perfecciona media in acesta arta. Tote 6 fascioare cost mai 1 fl. 20 cr.

(8-14,-14)

In monarcia austriaca acesti articli se asta de vendiare numai in depusotoriulu subsemnatul.

A. F R I E D M A N N in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.